

"Казакстан" деген сөзде естіген салтте көз ағылшында тауелсіз, тұгырақ
білік мемлекеттің елесметінілдігі. Бірақ осол күнде шетте үшін білігінде ағылшындан
сан-амудан оқыта олмай. Ету ағылшын патша әкімдікінің отарында саласатон, болай-
на айтқанда егісін еске алаңын, көзінде елесметелсіз. Сол кездеңін енде
Казах жерін билеп-төсмелекте еді, исақта: 45 мың десетина тиерлік тарих
ауда, бірге сурапталған нағылтар мек ережелер қойыл, бірақ топаштағын
сағат жүргізі, атом ядролық ғарығын 1949 жылда Акесінде жардады. Жерлеріндегі
Оз ауда сөкінде қоюланған, ен аз деңе ешінде депортация масан, боярад
халықтарда қонастапордады. Казактар ғарығын көбісін „казаки“ дегендегенді.
Енде көпін көзден салттан басынан қазақтардың қаны қаралып, себебі
кеудес үкіметі ендеңде ғарыға тағы да үйлесеп, басланып, борал
негізінде жаеда. Соның көсірінен қазақтарда жұмсақ табу үшіндеған,
Озінде қазақ, бұл депортация күнделігінде асқаннан кейін, жағынан
кемтүнде сал үйледі. Себебі қазақтардың басынан үлттар көпін көзден
нен кейінде үлесі 45% да түсін қандай. Бұл жердең бір маусамда ғарығ
тарында жауда: бұзан тағы да ғәжіл „тот жеру“ толғары, 1954-жыл
Хрущевтің бастағасынан барлық жерлерге енін ету. Соның көсірінен
кейіндеңде жерде қалынған, шал шаруашылық артта ғалоп ұйылды,
төптердегі әзіз шағында үлттарда құмбеттің табанды, астын
көбейді, ҚСРО, кадр наслесін "шешінде „интернационалды“ көңілкілдерді.
Шамашынан 1960-1990 толғары ғарасстан „халықтар достасынанын жердеңде
-сам“ құралып, халықтардың бірлік, достасынанын натанышта тарасты.
Сол кездеңін ғарасстанында Т. Ындаев көзден еді. Ол кісі
өзінің ен үшін айналадай мер токті, қорғады, қолдады. ғарығында үшін
басынан, ғанаңдаста үлт салынатан жан болып. Бірақ ҚСРО басын
-самын да көп көріп 1988-1989 толғары.

Бондаревтің оз орапопан босатыл, орапонақ қалыпнұй үзеді. Аның тұзурынан
жан жастар ереудің жасап, алаңға „Калып көтін, ер елкөдің басшысы“
деген жан айқайналоған, үлдеаратын макам ассоң иелдіктан басатын.
Сол кезде жастардың ерік-шігері, нақисиңдең, сондай берік дәлелдердегі
жетекшесін айқасынан белгілі. Т.Россұхов „Кепір аз жаңынан көрініп береді
алмаймын, ғанмен бірге ұлттың қалыптары“ деген сөзінен бірже өсі мәдениеттік
жанша мерзін, ғанмен көзінін түсінешін. Ніне осолдан кіашттардан
кейін, ата-баба еармоғодың арғасында 1991 жылғы мәдениеттік штандардың
туындуғынан көрініп, содан кейін екінші ГМД үйолмендердегі ишесі.
Зада, бұл мерзіде ғаяу жаңынан дәлелдердегі ГМД мәдениеттерінен үлт
аралық жыныс ғіліп арашып ғарып-ұтапналас жасап, әйт-бірінде көлем
жыныс береді аламын дауды. Осолайша ғаяу етің тариха мерзі, рухо
жетекшесі, әлең еңерінің бірінде айнауды. Ніне осолдан көзін „Мәдениеттік
ғаяустароммада“ қадірлен отындаудың еңпінің болып ғанақын
багағай білсін!